

Briuselis, 2023 m. gegužės 26 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0131(COD)

9371/1/23
REV 1

MIGR 166
JAI 649
ASIM 60
EDUC 167
EMPL 210
CODEC 909
SOC 327

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 8580/22+ADD 1-ADD 4

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje teikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (nauja redakcija)
– Bendras požiūris

I. ĮVADAS

1. 2022 m. balandžio 28 d. Komisija kaip įgūdžių ir talentų dokumentų rinkinio dalį Europos Parlamentui ir Tarybai pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje teikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (nauja redakcija)¹.

¹ Dok. 8580/22.

2. Pasiūlymu siekiama iš dalies pakeisti Direktyvą 2011/98/ES (Vieno leidimo direktyvą). Šios naujos redakcijos tikslas – supaprastinti ir paaiškinti direktyvos taikymo sritį, racionalizuoti paraiškų teikimo procedūrą, sutrumpinti bendrą procedūros trukmę ir padaryti procedūrą veiksmingesnę. Ja taip pat siekiama stiprinti apsaugos priemones ir vienodą požiūrį į trečiųjų šalių piliečius, taip pat geriau juos apsaugoti nuo išnaudojimo darbe.
3. Išsamus pasiūlymo nagrinėjimas pradėtas 2022 m. liepos 22 d. Integracijos, migracijos ir išsiuntimo (IMEX) darbo grupės (priėmimas) posėdyje, pirmininkaujant Čekijai. 2022 m. lapkričio 9 d. IMEX darbo grupė (priėmimas) nagrinėjo pirmąjį kompromisinį pasiūlymą. Atsižvelgdama į valstybių narių žodžiu ir raštu pateiktas pastabas, pirmininkaujanti Švedija pateikė iš dalies pakeistą kompromisinį pasiūlymą – jį IMEX darbo grupė (priėmimas) aptarė ir toliau tikslino 2023 m. sausio 27 d. ir 2023 m. kovo 6 d. posėdžiuose, o patarėjai TVR klausimais (priėmimas) – 2023 m. balandžio 25 d. posėdyje.
4. Šių diskusijų metu dauguma valstybių narių pareiškė iš esmės pritariančios iš dalies pakeistam pasiūlymui ir palankiai įvertino pirmininkaujančios valstybės narės pateiktus kompromisinius pasiūlymus.
5. Europos Parlamente už pasiūlymo nagrinėjimą yra atsakingas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE). Pranešėjas Javieras Moreno Sánchezas (S&D, ES) parengė pranešimo projektą. LIBE komitetas pranešimą dėl pasiūlymo priėmė 2023 m. kovo 23 d. 2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamentas balsavo už tarpinstitucines derybas.

II. PAGRINDINIAI PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS NARĖS KOMPROMISINIO TEKSTO ELEMENTAI

6. Kompromisiniame tekste Komisijos pasiūlymas iš dalies keičiamas keliais aspektais. Kompromisiniu tekstu apribojama direktyvos taikymo sritis (3 straipsnis), palyginti su Komisijos pasiūlymu – į ją neįtraukiami tam tikrų kategorijų trečiųjų šalių piliečiai.
7. Nors 4 straipsnyje palikta galimybė teikti prašymus iš valstybės narės teritorijos, kompromisiniame tekste kaip apsaugos priemonė nurodoma sąlyga, kad atitinkamas trečiosios šalies pilietis turėtų turėti galiojantį leidimą gyventi šalyje. Valstybės narės taip pat turi galimybę priimti kitų trečiųjų šalių piliečių, teisėtai esančių jų teritorijoje, prašymus.
8. Kompromisiniame tekste valstybėms narėms suteikiama daugiau lankstumo dėl keturių mėnesių termino sprendimui priimti (5 straipsnis). Konkrečiai, į keturių mėnesių terminą nebeįskaičiuojamas vizai, reikalingai vienam leidimui gauti, išduoti būtinas laikas. Tuo tarpu padėties darbo rinkoje patikrinimai, susiję su individualiu prašymu išduoti vieną leidimą, priešingai, į šį terminą įskaičiuojami.
9. Kompromisinio teksto 11 straipsnyje palikta vieno leidimo turėtojo teisė pakeisti darbdavį ir būti apsaugotam nedarbo atveju, kartu nustatant kelias sąlygas ir apsaugos priemones. Pavyzdžiui, tekste nustatyta, kad valstybės narės gali ne tik pagal nacionalinę teisę tikrinti priėmimui taikomas sąlygas, bet ir nustatyti, kad keičiant darbdavį privaloma pranešimo arba paraiškos procedūra. Be to, valstybės narės gali nustatyti minimalų laikotarpį, kurį vieno leidimo turėtojas turi dirbti pirmajam darbdaviui. Kompromisiniame tekste taip pat paaiškinama, kad darbo netekimas savaime nėra priežastis panaikinti vieną leidimą, išskyrus atvejus, kai bendras nedarbo laikotarpis viršija du mėnesius. Valstybės narės gali leisti ilgesnius nedarbo laikotarpius.

10. 13 ir 14 straipsnių pakeitimais siekiama patikslinti valstybių narių pareigų, susijusių su galimo piktnaudžiavimo prevencija, sankcijomis už pažeidimus ir palankesnių sąlygų skundams prieš darbdavius sudarymą, apimtį.

III. IŠVADA

11. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad kompromisas atspindi teisingą bei subalansuotą požiūrį ir jame atsižvelgiama į daugumos valstybių narių pareikštas nuomones.
12. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, 2023 m. gegužės 24 d. Nuolatinių atstovų komitetas nusprendė paprašyti Tarybos:
- susitarti dėl bendro požiūrio dėl teksto, išdėstyto dok. 9474/23, HU susilaikant, 2023 m. birželio 8 d. TVR tarybos posėdyje;
 - atkreipti dėmesį į šio pranešimo papildyme pateiktą pareiškimą.
-